بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ﷺ ﷺ ﷺ
ﷺ

ﷺ ﷺ

- ﷺ: 2026/HC-B12/22
- ﷺ ﷺ: ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
- ﷺ ﷺ: ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
- ﷺ ﷺ: ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ / ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ:

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ: 16 ﷺ 1448 / 27 ﷺ 2026

ހަވާލުކުރި ފައިސާގެ ބަދަލުގައި ދައުލަތަށް ދައްކަންޖެހޭ: 02 ފާ ފަހަރުވުރެ 1448
13 ދުވަހުވުރެ 2026

ތިލަދުންމަތީ ހުކުރު ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

- **ނަންބަރު:** 145-J/2026/13
- **ތިލަދުންމަތީ ކޯޓު:** ކ.ތިލަދުންމަތީ ކޯޓު
- **ފައިދާ:** ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދެވޭ ފައިސާ
- **ނިންމި ތާރީޚް:** 8 ސެޕްޓެމްބަރ 2026 • **ނިންމި ގޮތް:** 30 ސެޕްޓެމްބަރ 2026

ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބޭނުންވާ ފަރާތް
ކަނޑަށް ތިލަދުންމަތީ ކޯޓު ދާން ބޭނުންވާ ފަރާތް
ފާސްކުރި ގޮތް:
ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތް
ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތް

ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތް
ކަނޑަށް ތިލަދުންމަތީ ކޯޓު ދާން ބޭނުންވާ ފަރާތް
ފާސްކުރި ގޮތް:
ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތް
ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާ ފަރާތް

ތިލަދުންމަތީ – ފާސްކުރި ގަވާއިދުގެ 12/2016 (ތިލަދުންމަތީ ގަވާއިދު ފާސްކުރި)ގެ 73 ވަނަ ގާނޫނު - ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތްތަކުން ކުރަން ޖެހޭ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ގަވާއިދުގެ 42 ވަނަ ގާނޫނު – ފަސޭހަ ތަންތަނަށް ތިލަދުންމަތީ ކޯޓު ދާ ފަރާތްތަކުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޤީބު އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަފާސީލު

1. މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މިލްކު ޒޯރުވާ ފެއިލުގެ ޖަވާބު" ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ނައިޓް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[1] (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް" ނުވަތަ "ނައިޓް އިންވެސްޓްމަންޓް" ކަމަށް ލިޔެފައިވާ) ގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބައްލަވައިވާ ޝަރީޢަތެވެ.

2. މި ޝަރީޢަތުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް" ނުވަތަ "ދައުލަތް" ކަމަށް ލިޔެފައިވާ) މައްޗަށެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް

3. ޤާނޫނާއި ޤަވާއިދާ ހިލާފަށް ހުއްދަ ނެތި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭރު ފައިސާ ވިޔަފާރިކުރުން، ޖިނާއީ ކުށްތަކުގެން ފައިސާ ހޯދައި، އޭގެއިން މަންފާ ހޯދުމަށް މަނީ ލޯންޑަރިންގެ އަމަލުތަކެއް ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ[3] 72 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާއާ ހަވާލާދީ ނައިޓް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ ދިވެހި ރުފިޔާ އަދި

[1] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-0939/2007.
[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 ކޯޓު އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގެ ތަފްސީލު.
[3] މީގެފަހުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ކަމަށް ބުނެފައި.

ޔޫ.އެސް.ޑޮލަރުގެ އެންމެހައި އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމަށާއި، އެފައިސާއިން މުއާމަލާތް ކުރުން ހުއްޓުވުމަށް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރުކޮށް ނިންމާފައިވެއެވެ.[4]

4. އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކޯޓު އަމުރާ ގުޅިގެން އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުއާމަލާތް ކުރުން ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި ފަނޑިޔާރަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު، ނަހައިޑް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން 08 ސެޕްޓެންބަރު 2026 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ހުށަހެޅުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 ކޯޓު އަމުރުން ހިފަހައްޓާފައިވާ ނަހައިޑް އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެކައުންޓުތަކުގައިވާ އެންމެހާ ފައިސާއަކީ ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްގެން ލިބިފައިވާ ފައިސާ ކަމުގައި ނުވާތީ، އެއަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށެވެ.

5. މި ފޯމު ހުށަހެޅިގެ ޖަވާބުގައިން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ފޮނުވުމުން، އެ ކޯޓުން "އަމުރެއް ފިޔަވާ ބަޔާން ދެއްވާ ޖަވާބު" ގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

> "އުމަރު މަތްދޫރު ހުބައްމަދު ދާރިދު 2026 ސެޕްޓެންބަރު 08 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުއާމަލާތް ކުރުން ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި ފަނޑިޔާރަށް ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވަމެވެ. އެކޯޓުގައި އެދިލައްވާފައިވާ މިކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 އަމުރަށް ދިފާޢު ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ތަޙްޤީޤުކުރާ މައްސަލައަކާއި ގުޅިގެން ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ވީމުން، އަދި މިހާތަނަށް ތަޙްޤީޤު ނިމިފައިވާކަން މިކޯޓަށް އަންގާފައިނުވާތީ، އެ ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން ހިފަހައްޓާފައިވާ އެކައުންޓުތަކާއި، ފައިސާ ދޫކޮށްލުން ނުވާނެ ކަމަށް ދަންނަވަމެވެ. އަދި އެ ކޯޓުގައި އެދިލައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް ކުރަމުން ހުރި އިދާރާތަކުގައި ދަންނަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ވެސް ދަންނަވަމެވެ."

[4] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 ކޯޓު އަމުރު (31 އޮގަސްޓު 2026).

6. މިއީ، އިސްތިއުނާފުކުރަން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ "އަމިއްލަ މީހުން ޚަރަދާ ދެއިލާގެ ޖަވާބު" ގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް، ސަމިޓް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުން އެ މައްސަލަ ބަލައި ނިންމީ ފާސްވިއްޖާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

7. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މީހުން ޚަރަދާ ދެއިލާގެ ޖަވާބު" އަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނިންމުމެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސަމިޓް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ. އެއީ؛

7.1 ކްރިމިނަލް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 އޮގަސްޓު 2026) ކޯޓު އަމުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބޭންކް އެކައުންޓްތަކުގައިވާ އެންމެހައި ފައިސާ ހިފަހައްޓައި، އެ ފައިސާއިން މުއާމަލާތްތަކުން ހުއްޓުވާފައިވާތީ އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހެޅި މުރާޖަޢާ ދެކޮށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މީހުން ޚަރަދާ ދެއިލާގެ ޖަވާބު" ނިންމުމުގައި މައްސަލަ ތަފްޞީލްކޮށް ނިމިފައިވާކަމަށް ދީފައި ފުރުޞަތުގެ ހިދުމަތެއް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް އަންގާފައިނުވާތީ، ކޯޓު އަމުރުގެ ދަރުން ހިފަހައްޓާފައިވާ އެކައުންޓްތަކުގެ ފައިސާ ދޫކުރުމުން ނުކުތާކަމަށް ނިންމާފައިވުން، ޝަރުޢީ އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާއިދުގެ 72 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤަވާއިދުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) އަދި (ށ) އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ސުޕްރީމްކޯޓުން ހުކުމްބަޔާނާ) ޚިލާފު

އިޖްރާއަތުގެ ގަވާއިދު)ގެ[5] 42 ވަނަ މާއްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުﷲ ހާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު[6] ގެ ޤަޟިއްޔާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށްވުން؛

7.2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 އޮގަސްޓު 2026) ކޯޓު އަމުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތުގެ އެންމެހާ ބޭންކް އެކައުންޓުތަކުގައިވާ ފައިސާ ހިފަހައްޓައި، އެ ފައިސާއިން މުއާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވާފައިވާތީ އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މިލްކު ފްރީޒާ ގުޅޭ ޤަރާރު" ނިންމުމުގައި، މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކޮށް ނިމިފައިވާކަމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުށަހެޅުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް އަންގާފައިވާތީ، ކޯޓު އަމުރުގެ މުއްދަތު ހިފަހައްޓާފައިވާ އެކައުންޓުތަކުގައި ފައިސާ ދޫކުރުވުން ނުކުމެ ކަމަކަށް ނިންމާފައިވުމަކީ، މަބްދައު ޝަރުޢިއްޔާ (principle of legality) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، 40 ވަނަ މާއްދާ އަދި 43 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށްވުން؛

7.3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 އޮގަސްޓު 2026) ކޯޓު އަމުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބޭންކް އެކައުންޓުތަކުގައިވާ ފައިސާ ހިފަހައްޓައި، އެ ފައިސާއިން މުއާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވާފައިވާތީ އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މިލްކު ފްރީޒާ ގުޅޭ ޤަރާރު" ނިންމުމުގައި، މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކޮށް ނިމިފައިވާ ކަމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުށަހެޅުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް އަންގާފައިވާތީ، ކޯޓު އަމުރުގެ މުއްދަތު ހިފަހައްޓާފައިވާ އެކައުންޓުތަކުގައި ފައިސާ ދޫކުރުވުން ނުކުމެ ކަމަކާއި، ފައިސާ ދޫކުރުމަށް އަދި ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކުގައި ދަންނަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަކަށް އަންގާފައިވުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ

[5] މިގޮތުން، "ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ގަވާއިދު" ކަމަށް ބުނެވޭ.
[6] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/31 ޤަޟިއްޔާ.

ގާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަންމަދު އިސްމާއީލް ވ. ރަޝީދާ އަލީ ހަސަން[7] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަނޑިޔާރުން ޙުކުމަކަށް ވާސިލުވި ސަބަބު ބަޔާންކުރުން ވާޖިބުވުމުގެ އުސޫލު އަދި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެކްސްޕޯޓް އިމްޕޯޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ބަނާމް ވ. ސަލްޓަންސް އޮފް ދަ ސީސް ޑެރިން ބެކާސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި ސަލްޓަންސް އޮފް ދަ ސީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[8] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަނޑިޔާރު ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅޭ ކަންކަމުގެ މައްސަލަ ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގެ އުސޫލާ ޚިލާފުވެއްޖެކަން ފެނެއެވެ.

8. މި ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައި ވެއެވެ.

8.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލައިގާ އަމުރަކު އެދި ހުށަހަޅާފައިވަނީ ހަމައެކަނި ބޭންކު ސްޓޭޓްމަންޓާއި އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓުކަމާއި، އެނަލިސިސް ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާ އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާގެ ތެރެއިން ކުށުގެ ހާލަތުގައިވާ ފައިސާކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފައިސާއަކީ ކޮބައިކަން ދެނެގަތުން އެފައިސާ އެކަނި ހިފެހެއްޓުމަށް އަމުރު ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި މުޅި އެކައުންޓް ހިފެހެއްޓުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުﷲ ހާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު[9] ޤަޟިއްޔާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ. މީގެ އިތުރުން، މި މައްސަލައިގާ ތުހުމަތު ކުރެވޭ މަނީ ލޯންޑަރިންގެ ކުށްކަމަށްވާތީ، އެކައުންޓް ހިފެހެއްޓުމުގެ އަމުރު ނެރެން ބޭނުނީ ހާއްސަ ގާނޫނުގެ ދަށުންކަން ހައިކޯޓުގެ މަލްޓިޕަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[10] ޤަޟިއްޔާއިން އެނގޭކަމަށެވެ.

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާ.
[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާ.
[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/31 ޤަޟިއްޔާ.
[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-B12/27 ޤަޟިއްޔާ.

8.2 ދެވަނަ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ، 31 ޖަނަވަރީ 2026 ގެ ހަމައަށް ޖަވާބުން އާމްދަނީ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ޖަވާބުން މުއާމަލާތް ކުރުމާ ގުޅިގެން ޖިނާއީ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހިފައި ނެތް ކަމަށެވެ. މި މައްސަލައިގެ އަމުރު ނެރުނުއިރު އެފަދަ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އުފުލަންޖެހިފައިނުވާތީ، މި މައްސަލައިގައި އަމުރު ނެރެފައިވަނީ މަޙްދޫދު ޝަރުޠުތަކާ ޙަވާލުވެގެން ކަމަށެވެ. ކުއްލިއަކަށް ހަމައެކަނި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ފުރުޞަތު ދޭނުން ހިނގައި ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރަކީ މަޙްދޫދު ޝަރުޠުތައް ބޭނުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17، 20، 40 އަދި 43 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފު އަމުރެއް ކަމަށެވެ.

8.3 ތިންވަނަ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ގޮތަ ނަހްސާތަކާ ހަވާލުވީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ހިފަހައްޓާފައިވާ ބާވަތުގައި އެ އެކައުންޓުގައި ހުރި ފައިސާގެ ތަރުކާގައި ކުންކޮށްގެން ހޯދާފައިވާ ފައިސާ ނޫން ފައިސާއެއް ހުރިނަމަ، އެ ފައިސާއެއް ދޫކޮށްދިނުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި އެ ގަވާއިދުގައިވާ ފޯމު ހުށަހެޅުމުން، އެފޯމުން ތަޙުޤީޤު ގެންގޮސް ބަލާނެކަމުގެ ނުރަގައި ހަމައެކަނި، ފުލުހުން މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރާ ނިމިފައިވާކަން އަންގާފައިނުވާތީ އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ދޫކޮށްފަން ނުވާނެކަން ނިންމާފައިވަނީ އަދާލަތު އިސްތާއިލް ވ. ތަޖުރިބާ އަދި ޒަސާން[11] ގެ ޝަރީޢާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތް

9. މި މައްސަލާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 ޖަނަވަރީ 2026) އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހަޅުމާ

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާ.

ގުޅިގެން ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ނިންމި ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މީހުން ޒިންމާ ދެއިލާގެ ޤަވާޢިދު" (30 ސެޕްޓެންބަރު 2026) އަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ނިންމުމެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 އޮގަސްޓު 2026) އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އަމުރުކޮށް ދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްޞީލު

10. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ތައްޔާރުކުރުމުގެ ކުރިން، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އިޖުރާއީ އިޢުތިރާޒެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެފަރާތުން އިޖުރާއީ އިޢުތިރާޒުގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ އެ ދުވަސް ގޮތުން މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި އެ އިޖުރާއީ އިޢުތިރާޒާ ދެ ގޮތުން އަޑުއަހަން ފެށުނު ދުވަސް، މިދިޔަ ޖޫން 13 އަދި 14 ވަނަ ދުވަސްވަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

11. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްޞީލަށް ފުރަތަމަ ހުށަހަޅާ ސުރުޚީގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެއްކިފައިވާ މައިގަނޑު ވާހަކަތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

11.1 އިސްތިއުނާފު ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ތަފްޞީލުގައި، އިސްތިއުނާފު ތަފްޞީލާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤެއްގެ ތެރެއިން ހިފާ މަޢުލޫމާތުކަން ބޭނުން އެކުލެވިގެންވާ ފައިސާއަކީ ޖިނާއީ ކުށަކާ ގުޅުންހުރި ފައިސާކަމަށް ޝަކުވާކުރެވޭނަމަ އެ ފައިސާ ފަށް މުއްދަތަކަށް ހިފެހެއްޓުމަށް ކޯޓު އަމުރަކަށް އެދިވަޑައިގަތުމަށް ކަމަށާއި، އޭގެ ފަހުން ޕޮލިހަށް ކަމަށެވެ. ޝަރީޢަތްކުރައްވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މައިގަނޑު ޝަރުޠަކީ ފައިސާ ދޫކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ ފަރާތުން އެކުލެވިގެންވާ ފައިސާއަކީ ކުށަކަށްވުރެ ހާލާލުފައިވާ

ފާސްކޮށްދިނުން ހާސިލުކުރުމަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން، ދ. ގައުސަފާދަށް ތ. ތުލްހަންދޫ 2019/SC-A/31 ފެނިލަންޏާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ކުށްވެރިކަމުގެ ކުށް ހާސިލުކުރުމަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ކުށްވެރިކަމުގެ ކުށް ހާސިލުކުރުމަށް ދ. ގައުސަފާދަށް ތ. ތުލްހަންދޫ ގެ

11.3. އިސްތިއުނާފު ލިބުނަސް ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، ނިންމުމުގައި އިދާރާތަކަށް ދަންނަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އަންގާފައިވިޔަސް، މައްސަލައަކީ ތަރުތީބު މަރުޙަލާގައި އޮތް މައްސަލައަކަށް ވާތީ ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދެކޭގޮތް

12. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދެކިފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުން ބާތިލުކުރަންޖެހޭ ސަބަބު ނުވަތަ ޤާނޫނީ އަސާސެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އިޖުރާއީ ނުކުތާ އަދި އުނކުތާތަކާދު ނިންމި ގޮތް

13. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ޖަވާބު ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން އިޖުރާއީ އިއުތިރާޟެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެއިޖުރާއީ އިއުތިރާޟުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 3-198 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއް އިސްތިއުނާފުކުރާ ނަމަ އެ އަމުރު ނެރުނު 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އިސްތިއުނާފު ކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ އެކައުންޓުތަކުގެ ފްރީޒްކުރުމަށް ނެރުނު އަމުރަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 31 ޑިސެމްބަރ 2026 ގައި ނެރެފައިވާ އަމުރަކަށްވާއިރު އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރަންޖެހޭ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާކަމާއި، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރެވުނީ، އެ އަމުރު މުރާޖަޢާކުރަން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން ދީފައިވާ ޖަވާބުގެ އިސްތިއުނާފުގައި އަސްލު އަމުރާގުޅޭ ސުވާލު އުފައްދައި ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފެއް ބަލައި ނުބަލާނެކަމަށެވެ. މި ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާލުމުން، އެކައުންޓް ފްރީޒް ކުރުމުގެ އަމުރު ނިމުމަކަށް

ގަނޑުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަ ކަމަށާއި، ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އިޖުރާއަތާ އެއްގޮތަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަމަލުކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ. އަދި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/HC-A/345 ފަސިއްޔާގެ އިޖުރާއީ އިޢުތިރާޟުތަކު ނިންމި ގޮތުގައި މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ދައުރު ހާޒިރުގައި ބުނެވުނުކަމާ މައްސަލަތަކުގެ މުރާޖަޢާ ކުރުމަށްފަހު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށާއި، އެ އުސޫލުން މި މައްސަލައިގައި ވެސް އަމަލުކޮށްފައިވާ ކަމަށެވެ.

14. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވަނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/2026/13 "އަމިއްލަ މީހުން ޓޫރާވާ ގެއިރުގެ ޖަވާބު" (30 ސެޕްޓެންބަރު 2026) އެވެ. އެ ޖަވާބަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓުފްރީޒްކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ ކޯޓު އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން "އެކައުންޓުގައިވާ ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" (ޖަދުވަލު 10.6) އިން 08 ސެޕްޓެންބަރު 2026 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ދީފައިވާ ޖަވާބެކެވެ. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކައުންޓު ފްރީޒްކުރުމަށް ނެރޭ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމުގެ ބާރު ކާކުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާކަން އެ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެނގެއެވެ. އެ މާއްދާގައިވަނީ،

" (ށ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ހިފަހައްޓާފައިވާ ފައިސާއާއި ހިފެހެއްޓުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވާފައިވާ ފައިސާއަކުން މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވި ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި، ކޯޓުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ މަސްލަޙަތު އޮތް ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ."

މި ފަދައިންނެވެ.

އެކައުންޓު ފްރީޒްކުރުމަށް ނެރޭ ކޯޓު އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ޤާނޫނުގައި އަދި ގަވާއިދުގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި އެކައުންޓު

ފްރީޒުކުރުމަށް ނެރެފައިވާ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކުރިމަތިލާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ 08 ސެޕްޓެމްބަރު 2026 ގައެވެ. އެހުށަހެޅުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އެ ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމާފައިވަނީ 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2026 ގައެވެ. ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ނިންމި ނިންމުން (ޤަރާރު) އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ 09 އޮކްޓޫބަރު 2026 ގައެވެ. އެއީ އެ ނިންމުން ނިންމިތާ 9 ވަނަ ދުވަހެވެ.

ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، އެ ޤާނޫނުގެ 198-3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) އަދި (3) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކޯޓު އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް އެނިންމުން ނިންމާތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް/މުރާޖަޢާ ކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުން، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނިންމާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަންޖެހޭ މުއްދަތެއް އެމާއްދާއިން ނުވަތަ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން އަދި ގަވާއިދުން ސާފުކޮށް އެނގޭކަށް ނުދެއެވެ. ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުރެވޭ ތަޙުޤީޤުގައިވާ ފަރާތަށް ލިބިދީފައިވާ ހައްޤުތަކެވެ. ކޯޓު އަމުރު ނުވަތަ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް ހުށަހަޅާނީތޯ ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާނީތޯ އެއީ ކުރޭ ތަރުތީބުގައިވާ ފަރާތް ނުވަތަ އެ އަމުރުގެ މަސްލަހަތު އޮތް ފަރާތުގެ އިޚްތިޔާރުގައިވާ ކަމެކެވެ. ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުނުކޮށް، އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސްދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅިޔަސް ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނީ ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރަންދާ ފަރާތުން ބުނާބުނުމަކީ ޤަބޫލުކުރެވޭ ބުނުމެއްކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. އެހެނީ، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު ބަހައްޓައި ބަންދުކުރުމުގެ ސަބަބުން އެފަރާތަށް ޤާނޫނުން ލިބިދޭ އެހެން ބައްޔެއް ބަންދުކުރުމުގެ ހުރަސްއެޅިދާނެ ކަމަށް އަދިރަނގަޅަށް ޤަބޫލު ނުކުރެވިއްޖެއެވެ.

މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ނިމުމަކަށް/މުރާޖަޢާކޮށް ދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޝަރުޠުކުރައްވާ އެކައުންޓް ފްރީޒްކުރުމުގެ އަމުރެއް ކަމަށްވުމާއި، އެ ހުކުމަށްވުރެގެ ގޮތުން ނިންމާ ނިންމުން އެ ނިންމުން ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ކަމަށް ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރެވިފައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެނިންމުން ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅާފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިޢުތިރާޒު އިޖުރާއީގޮތުން ބަލައިގަނެވޭނެކަމަށް ފެނެއެވެ.

<u>އިސްތިއުނާފުގެ މައުޟޫޢާ ގުޅޭ</u>

15. މި މައްސަލައިގާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މައިގަނޑު 3 (ތިނެއް) ސުވާލެއް މިކޯޓަށް ކުރިމަތިކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ:-

15.1 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 (31 އޯގަސްޓު 2026) ކޯޓު އަމުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓްތައް ފްރީޒްކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ "އަމިއްލަ ދިރުން ފޯރުވާ ގުޅޭ ގަވާއިދު"ގައި އެ އަމުރުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓުމަށް ފައިސާ ދޫކުރެވެން ނެތްކަމަށް އަންގާފައިވަނީ، ޤާނޫނީ ހައްދުގެ ތެރެއިންތޯ؟

15.2 އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ "އަމިއްލަ ދިރުން ފޯރުވާ ގުޅޭ ގަވާއިދު" މަސްދަރާއި ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުތޯ؟ އަދި

15.3 އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ "އަމިއްލަ ދިރުން ފޯރުވާ ގުޅޭ ގަވާއިދު" ތަންފީޛުކޮށް ނިންމުމަކީ ވާޖިބުވީ ސަބަބު ބަޔާންކުރުމުގެ އުސޫލަކާ ޚިލާފުތޯ؟ އެވެ.

މި ސުވާލުތަކުގެ ތެރެއިން، އެންމެ ފުރަތަމަ ސުވާލުގެ ޖަވާބު އެންމެ ފުރަތަމަ ދިނުމަކީ، އަނެއް ދެ ސުވާލުގެ ގޮތުން ޖަވާބު ދިނުމުގެ ކުރިން ބޭނުންތެރި ކަމެއްކަމަށް ފެނެއެވެ.

16. ފަސްޖެހުމު ނިންމާ ނިންމުމަކީ ހުއްޓާ ގަރާރަށް ބިނާކޮށް އިސްތިއުނާފުވެރިޔާއި އުޅުގައި ކުރި ބުނުއްވި
ކަން ކަނޑައަޅު ކުރުވާން ހަމައެކަނި ގޮތަކީ ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅުން ހުރިހާކަމު ކޯޓައި
ކަމާއި، އެ ހުރިހާ ވަޒަންކުރި ގޮތައި، އެ ބުނުމަށް ފަސްޖެހުމު ވާސިލުވި ސަބަބުތައް ލިބެނީ
ބައްޓަންކުރުން ކަމަށާއި، ބުނުމަށް ފަސްޖެހުމު ވާސިލުވި ސަބަބުތައް ލިބެނީ ބައްޓަންކޮށްފައި އޮތުމަކީ
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅުއްވައިދީފައިވާ އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއް
ކުރުވުމުގެ ހައްގުގެ މައިގަނޑު އުސޫލުތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަޙްމަދު އިސްމާއީލް ވ. ޙަމީދާ
އަލީ ޙަސަން[12] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބައްޓަންކުރައްވައިފައެވެ. އަދި ބުނުމަށް ވާސިލުވި ސަބަބުތައް ބައްޓަންކުރުން
ފަސްޖެހުމުގެ މައްޗަށް ރާޖިޢުވާ ސަބަބަކީ، އެ މައްސަލައެއް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް އެ ފަސްޖެހުމު
ބަލައިފިކަން ކަނޑަވަޅު ކުރުވާން ވަޒީފާގައި އެއީ ކަމުގައިވާކަމަށް ބައްޓަންކުރައްވައިފައެވެ.

17. އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ބަޔާންތަކާއި ގުޅޭ ނިންމާނީ އެ މައްސަލައެއްގައި ދަރަޖަކޯޓުގެ
ފަސްޖެހުމު ވަޒަންކޮށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ އަސާސަކީ ކޮބައިތޯ ބަލައިގެންނެވެ.

18. މި މައްސަލައިގާ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ "އަމިއްލަ މީހުން ފޯނުވާ ފުއިލުގެ ޖަވާބު" ގައި
ބައްޓަންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"އުމަރު މަޙްދޫދު މުޙައްމަދު މާރިޔާ 2026 ސެޕްޓެންބަރ 08 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް
ފޯނުވާފައިވާ އެކަށީގެންވާ ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުން
ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ އަމުރަކަށް އެދި ފަސްޖެހުމަށް ހުށަހަޅާ ފުރުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވަމެވެ.
އެ ފުރުގައި އެދިލައްވާފައިވާ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު CO/21279/Cr-C/2026 އަމުރަކީ
ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ތަހުޤީޤުކުރާ މައްސަލައަކާއި ގުޅިގެން ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް
ވުމުން، އަދި މިހާތަނަށް ތަހުޤީޤުކުރާ ނިމިފައިވާކަން މިކޯޓަށް އަންގާފައިނުވާތީ، އެ ކޯޓު

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާ.

އަމުރުގެ ދަށުން ހިފަހައްޓާފައިވާ އުޅަނދުފަހަރާއި، ފައިސާ ދޫކުރުވުން ނުކޮށް ކަމަށް ދަންނަވަމެވެ.

އަދި އެ ފޮތުގައި އެދިލައްވާފައިވާ ކަންތައްތައް ކާމިޔާބުން ހުރި އިދާރާތަކުގައި ދަންނަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ވެސް ދަންނަވަމެވެ."

19. މިއީ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އީމެއިލް މެދުވެރިކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެ ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 10.06 ގައި ބަޔާންކުރާ "އުޅަނދުފަހަރާއި ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ އަމުރަށް އެދި ފަނޑިޔާރަކަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އާ ގުޅިގެން ކުރިމަތިން ދިފާޢީ ޖަވާބުކަމެވެ. ބަޔާންކުރުވުން ފޮތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފޯނުއަސްސޯސިއޭޓްއި، ތަފާތު ފޯނުން ނަހަނސޮޓްލަކަށް މައްސަލަ ބިނާކޮށް ހުށަހެޅުމަށްފަހު ހުށަހަޅާފައިވާތީ. އުހުށަހެޅުމަކާ ދުވަސް ދަށު ކޮޕީން އުހުށަހެޅުމަކަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތްތައް ބަލާފައިވާ ކަމުގެ އަދި އެކަށީގެންވާ ވަގުތުގައި ކަށް ސަލާމަތްކަމާއި އަދި ކަށް އަވަސްކަމުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށްގެން ކަމުގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން "އަމިއްލަ މިލްކު ފޯނާ ގުޅިގެ ޖަވާބު" އިން އެނގޭކަމަށް ނުވެވެ.

20. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކުރިމަތިން ކޮޕީން "އުޅަނދުފަހަރާއި ފައިސާ ދޫކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ އަމުރަށް އެދި ފަނޑިޔާރަކަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަން އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ބަޔާނެއް، ގޮތެއް ނިންމާފައިނުވާތީ، ކޯޓު އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް އެދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކުރިމަތިން ކޮޕީން ހުށަހެޅުމުގައިވާ ކަންކަމުގެ މައްސޫލިއްޔަތު މިކޯޓުން ވަރަށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން "އަމިއްލަ މިލްކު ފޯނާ ގުޅިގެ ޖަވާބު" އަކީ ފޯނުރީ އިތުރުގެ ޝަރީޢަތުގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަން ނުވަތަ އެނގެންނުވުމުގެ ސަބަބުއްޔާއި ފުރިހަމަ ފޯމު/ނަންބަރު މިކޯޓުން ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނެ ތަނެއް

ދާއިރާގެ ކުރިމަތީ ހާޒިރުވުމަށް، ތިމަންގެ ވަކީލު ކުރިއަށް ގެންދާ "ތަރުތީބު ދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަން" ގެ ދަށުން ދެން ކުރިއަށް ގެންދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމަށް ތިމަންގެ ވަކީލު

ބުނުމެވެ

ފާސްކުރި، ތިލައިގެ ބޭނުންތަކަށް ހަދާފައިވާ ގާނޫނުތަކުގެ ދަށުން، ކުރިއަށް ގެންދާ 145-J/2026/13 "ތަދިވަގަ ފިހާ ފާނާ ދިވެހި ދައުލަތާ ދެމެދު" ދާއިރާ، ތިލައިގެ ބޭނުންތަކަށް ބޭނުންކުރާ (C-0939/2007)ގެ ފަރާތުން "ތަކަތުގެ ބަދަލުގައި ފައިސާ ދިނުމަށް ކުރާ ދައުވާ" ގެ ދަށުގައި ދާއިރާ ކުރިއަށް ގެންދާ ކުރިޔަށްދާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ގާނޫނުތަކުގެ ދަށުން، ކުރިއަށް ގެން